

ДОКЛАД

ОТНОСНО: Работата на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (AFCOS) през 2003 г.

С Постановление на Министерския съвет № 18 от 04.02.2003 г. беше създаден Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (AFCOS). В Съвета, чрез ръководителите им, са представени три служби от Министерство на вътрешните работи (Национална служба "Полиция", Национална служба "Борба с организираната престъпност" и Национална служба "Гранична полиция"), от Министерство на финансите - Агенция "Митници", Агенция за финансово разузнаване, Агенция за държавен вътрешен финансов контрол, Главна данъчна дирекция, Централно звено за финансиране и договаряне, както и съответните дирекции на Министерство на земеделието и горите, отговарящи за координацията и организацията на програми за развитие на селските райони.

AFCOS осигурява взаимодействието с Европейската служба за борба с измамите (OLAF), със страните-членки, и с аналогичните структури в присъединяващите се страни и в страните-кандидатки за членство в ЕС.

Ръководството на AFCOS се осъществява от председател- министър на вътрешните работи и заместник-председател - заместник-министър на вътрешните работи.

В изпълнение на нормативно определените му правомощия, през 2003 г. AFCOS предприе действия в две основни направления:

- укрепване на административния капацитет с оглед ефективно осъществяване на координацията, сътрудничеството и комуникацията между всички органи на национално равнище, ангажирани с превенцията и борбата с нарушенията и престъпленията с фондове на ЕС и осигуряване на сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите (OLAF) по линия на борбата с измамите;
- оперативни действия, насочени към предотвратяване или разследване и разкриване на случаи на измами, засягащи финансовите интереси на ЕС.

1. ИЗГРАЖДАНЕ НА AFCOS.

След създаването на AFCOS усилията бяха насочени към полагането на основите на координационния механизъм между компетентните органи на изпълнителната и съдебната власт за предотвратяване и разкриване на правонарушения със средства и имущество от фондове и по програми на Европейския съюз. Беше осъществявано и активно взаимодействие с OLAF и със съответните органи, компетентни в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС, в страните-членки и в присъединяващите се страни.

През м. март 2003 г. на посещение в нашата страна бе директорът на OLAF, г-н Франц Брюнер, който взе участие в работата на AFCOS. Директорът на OLAF бе запознат със съдържанието на ПМС №18/04.02.2003 г. и със създадената организация за работа на AFCOS. По време на посещението си г-н Брюнер даде положителна оценка на създадената организация на работа на AFCOS.

През м.април два екипа експерти от OLAF, екип следователи и екип от отдела за обучение, проведеха срещи в София с представители на AFCOS. Проведени бяха дискусии за параметрите на оперативното сътрудничество по линия на борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС и за нуждите, които институциите, членуващи в AFCOS, имат от повишаване на квалификацията на кадрите, работещи в тази област.

През годината AFCOS предприе действия за изграждане на необходимата за дейността му правна рамка. Разработени и приети бяха правила за работа на AFCOS. Поради необходимостта от координирани действия със съдебната власт в борбата с измамите, бяха разработени и приети от AFCOS инструкции за взаимодействие между AFCOS и Върховна касационна прокуратура и Национална следствена служба. Инструкциите бяха подписани през април и май 2003 г. от министъра на вътрешните работи и председател на AFCOS, главния прокурор и директора на Национална следствена служба. Съвместните инструкции регулират условията, реда, компетентните органи и формите за осъществяване на взаимодействието и участието на представители на прокуратурата и следствието в работата на AFCOS. Предвижда се, при участие в работата на AFCOS, представителите на прокуратурата и следствието да имат същите права като членовете на Съвета, представляващи изпълнителната власт.

В хода на работата на AFCOS беше направен и преглед на дейностите, планирани в рамките на Многонационалната програма ФАР за борба с измамите и беше обсъдена възможността страната ни да бъде домакин на някои от семинарите, включени в програмата. Беше прието предложението на OLAF за провеждане през м. май 2004 г. в Р България на семинар за разследващи.

Съгласно процедурите по програма ФАР, бенефициентът, в случая AFCOS, с председател - министъра на вътрешните работи, отговаря за управлението и отчитането на средствата. В тази връзка, на заседание на AFCOS беше взето решение финансовите средства, отпуснати на Р България от Европейската комисия за изпълнение на Многонационалната програма с цел подпомагане административното изграждане на новосъздадената структура да бъдат управлявани от МВР.

В резултат на подготвените и внесени от МВР в Министерски съвет доклад и проект на договор, на заседанието си от 13 ноември 2003 г. Министерският съвет одобри проекта на договор между правителството на Република България и Комисията на Европейските общности за предоставяне на финансова помощ по Програма ФАР за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на

Европейските общности, като основа за водене на преговори и упълномощи министъра на вътрешните работи да проведе преговорите и подпише договора от името на правителството при условие за последваща ратификация. Разходите по изпълнението на договора от страна на правителството на Р България под формата на съфинансиране са за сметка на бюджетите на ведомствата, представени в Съвета (AFCOS), пропорционално на структурните звена, с които участват съответните ведомства.

Общата стойност на дейностите, определени за финансиране, е в размер на 522 446,80 евро съгласно договора с Европейската комисия за предоставяне на финансова помощ по Многонационалната програма ФАР за противодействие на измамите.

2. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА AFCOS.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) отдава голямо значение на подобряване подготовката на експерти от присъединяващите се страни и страните-кандидатки за членство в ЕС в синхрон с натрупаните знания, опит и практически умения на експертите от ЕС в борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Общността. За постигане на тази цел OLAF разработи Многонационална програма по ФАР, в която е включена и Република България.

Основни цели на програмата са:

- 1) Да се подпомогне създаването на централни структури (AFCOS) в страните-кандидатки, които да могат да реагират без забавяне на сигнали за измами и нередности, изпратени от OLAF с цел провеждане, координиране или подпомагане на разследвания на случаи на предполагаеми измами и нередности, засягащи бюджета на ЕС.
- 2) Да се осигури ефективен обмен на информация относно измами и нередности между всички компетентни национални органи, както и с OLAF и компетентните власти от страните-членки.
- 3) Да се увеличи капацитета на AFCOS за провеждане на разследване, откриване и съобщаване на нередности.

През 2003 г. всички структури - членове на AFCOS, създадоха свои експертни работни групи, натоварени с осъществяване на оперативната дейност по взаимодействие със секретариата на AFCOS, а при необходимост и с останалите членове. В секретариата на AFCOS беше създадена база данни с лицата за контакт и се положи началото на сътрудничеството на експертно равнище. Нашата страна се включи в дейностите, залегнали в Многонационалната програма за 2003 г. през последното тримесечие на годината. Секретариатът на AFCOS осъществи необходимата за целта организация и координация между представените в Съвета министерства.

През м.октомври делегация от ръководни представители на AFCOS участва в работна среща (кръгла маса) в Малта, посветена на въпроси на сътрудничеството на OLAF със структурите AFCOS в страните-кандидатки. Нашата страна участва в семинар в Букурещ, Румъния, посветен на комуникационната мрежа на OLAF за борба с измамите. През м.декември по двама служители от всички ведомства, представени в AFCOS, взеха участие в семинар в Бърно, Чехия, за запознаване с функциите, организацията и дейността на OLAF. Излъчени бяха кандидатури на служители за участие в предстоящи през 2004 г. стажове в централата на OLAF в Брюксел и в правоприлагащи организации в страните-членки на ЕС. Одобрен от OLAF служител от Агенцията за финансово разузнаване премина едномесечен стаж на обучение в централата на OLAF по програма "Преки разходи/Външна помощ".

Във връзка с предложение на OLAF бяха съгласувани функции и пълномощия на краткосрочен експерт (за срок до 6 месеца), който предстои да бъде определен и командирован от OLAF в България през 2004 г. с цел оказване на съдействие при изграждане и укрепване на административния капацитет на AFCOS.

OLAF извежда като важен приоритет изграждането на автоматизирана информационна система за нуждите на AFCOS, която да осигурява ефективното сътрудничество между всички компетентни органи, AFCOS и страните-членки на ЕС в предотвратяването и борбата с измамите. За изграждането на системата е отредена отделна част от Многонационалната програма. През 2003 г. беше извършена оценка на съществуващата информационна инфраструктура на министерствата, представени в AFCOS. Чрез нает външен експерт от фирмата Schlumberger SEMA, с която Европейската комисия има договорни отношения, при спазване на изискванията за конфиденциалност, започна проучване на приложимостта на мрежата, хардуера и софтуера на AFCOS и на институциите-партньори с цел придобиване представа за състоянието и функционалността на информационните системи и комуникационните мрежи, както и идентифициране на евентуални слабости. Резултатите от проучването ще послужат като основа за преценка необходимостта от евентуално осигуряване на доставки на информационно оборудване по Многонационалната програма.

3. ОПЕРАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ НА AFCOS.

През 2003 г. AFCOS координира работата по конкретни случаи на измами, информацията за които постъпи чрез директни запитвания от OLAF до Секретариата, или до съответното компетентно ведомство.

Национална служба "Борба с организираната престъпност"-МВР реализира активно сътрудничество с екип "Цигари", сформирани в рамките на Дирекция Б (оперативен отдел) на OLAF. Бяха установени лица и извършени насрещни проверки съвместно с Агенция "Митници" по транзити на цигари, при

които има съмнения за ощетяване финансовите интереси на ЕС. В тази връзка се осъществява обмен на информация от взаимен интерес и са проведени поредица от работни срещи. През м. април 2003 г. чрез AFCOS бе предоставен обобщен доклад от извършените оперативни проверки от Национална служба "Борба с организираната престъпност"-МВР и Агенция "Митници". В края на м. декември 2003 г. от OLAF бе получен втори доклад с искане за митнически и полицейски проверки на юридически и физически лица, за които съществуват съмнения, че са замесени в контрабанда на митническата територия на ЕС. Работата по случаите продължава.

По постъпило запитване чрез Секретариата на AFCOS относно разследване на организирана престъпна група, занимаваща се с контрабанда на цигари за ЕС Национална служба "Гранична полиция"-МВР извърши необходимите проверки и за резултата своевременно бе уведомена OLAF. При извършените вътрешни одити на разпоредители със средства на ЕС Агенция за държавен вътрешен финансов контрол не е установила нередности или измами по смисъла на съответните секторни правила за ФАР, ИСПА и САПАРД.

В рамките на сътрудничеството с OLAF през 2003 г. в Агенция "Митници" са получени пет запитвания от страна на OLAF, касаещи разследвания, свързани с цигари, текстил, силиконов карбид и стоманени въжета. По четири от запитванията са осъществени необходимите разследвания и са изпратени отговори. По едно от запитванията проверката продължава и в настоящия момент. През 2003 г. бяха продължени и активизирани действията на Агенцията за финансово разузнаване по получена информация и осъществено сътрудничество с OLAF. През 2003 г. случаят, по който работеше Агенцията получи съществено развитие, въз основа на подобрената координация между компетентните органи, при което основната част от материалите беше насочена по компетентност към прокуратурата.

В края на миналата година в Агенцията за финансово разузнаване бе получен посредством AFCOS нов сигнал, поставящ началото на проверка на нов случай. Работата по него продължава и през 2004 г. като се използват максимално ефективно институтите и механизмите, установени с извършените през 2003 г. изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

През м. август 2003 г. в Брюксел, Белгия, бе проведена работна среща по текущи проверки и разработки от взаимен интерес с участие на двама служители от Национална служба "Борба с организираната престъпност". Обсъдени бяха текущите резултати от съвместните проверки и бяха определени краткосрочни приоритети за действие. В продължение на сътрудничеството през м. септември в София бе проведена втора работна среща с представители на Дирекция Б на OLAF. През ноември 2003 г., в Алгарве, Португалия, представител на Национална служба "Борба с организираната престъпност" взе участие в Годишната конференция на Целева група по цигарите при OLAF.

Резултатите от дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности от създаването му с ПМС № 18 от 04.02.2003 г. дават основание да бъдат направени изводите, че изграждането на AFCOS създава механизъм за координиране действията на органите на изпълнителната и съдебната власт и създава условия за защита на финансовите интереси на Европейския съюз.

С неговото създаване и практическо функциониране се изпълнява един важен ангажимент на Република България в периода на присъединяване към ЕС.

Хода на работата на AFCOS доказва, че приетият модел - изграждане на координационен механизъм, обхващащ компетентните структури, е работещ и дава гаранции за ефективна работа. В практически план, дейността на AFCOS и представените в него компетентни структури ще съдейства за осигуряване на прозрачност и законосъобразност при разходването на средствата, постъпващи в нашата страна по линия на Европейския съюз.